

РЕШЕНИЕ

№ 21993

гр. София, 01.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 04.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Деница Митрова

**ЧЛЕНОВЕ: Атанас Николов
Вената Кабурова**

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **2691** по описа за **2024** година докладвано от съдия Вената Кабурова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 14, ал.3 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ).

Образувано е по касационна жалба на Л. П. С. чрез адв. Д. срещу Решение № 11189/28.06.2023 г., по гр.дело № 39874/2022 г. по описа на СРС, 120 с-в, с което е отхвърлена жалбата на касаторката срещу Решение № 254/05.02.2021 г. на Общинска служба „Земеделие“ – Източна / ОСЗ – Източна/, постановено по реда на чл. 18ж, ал. 1 от ППЗСПЗЗ, с което е отказано възстановяването на правото на собственост на наследниците на П. Н. в съществуващи /възстановими/ стари реални граници върху следните недвижими имоти: 1. Нива от 5.032 дка, четвърта категория, представляваща ПИ с идентификатор 68134.8591.26, находяща се в землището на [населено място], м. Кръстопътя и 2. Нива от 2.269 дка, четвърта категория, представляваща ПИ с идентификатор 68134.859.313, находяща се в землището на [населено място], м. Барака и е определено, че собствениците подлежат на обезщетение по реда на чл. 10б, ал. 1 от ЗСПЗЗ.

В касационната жалба се излагат твърдения за неправилност на обжалваното съдебно решение, като постановено при съществени нарушения на процесуалния и на материалния закон. Сочи, че районният съд при постановяване на решението не е зачел задължителните за него съдебни решения на СРС, 51 състав по адм. д. №

26920/2006 г., СРС, 45 състав по гр. д. № 4715/1994 г., СРС, 46 състав, по гр. д. 67851/2016 г. и Решение на ВАС по адм. д. № 15774/2014 г., съгласно които процесните имоти са възстановени още през 1996–1997 г., тоест преди актуването им с АДПС № 08404 от 18.03.2014 г. Навежда доводи и за нищожност на решението на основание чл. 177, ал. 2 от АПК.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, не се явява и не се представлява.

Ответникът - Общинска служба „Земеделие“ – Източна се представлява от адв. Й., който счита жалбата за неоснователна, а решението на СРС правилно.

Прокурор от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

След като се запозна с обжалваното съдебно решение, обсъди наведените касационни основания и доводите на страните, Административен съд София – град, XXVIII касационен състав, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК и от надлежна страна, която има правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна по следните съображения:

В атакуваното решение първоинстанционният съд правилно е установил фактическата обстановка въз основа и след анализ на събраните по делото писмени и гласни доказателства. Със заявление с вх. № 254/26.11.1991 г., депозирано пред Общинска поземлена комисия П. Т. Н. е поискал възстановяване на собствеността върху земеделските земи в землището на [населено място], [община], сред които и нива с площ от 5 дка, в местността „Кръстопътя“ и нива с площ от 4 дка в местността „Бараката“. Въз основа на така депозираното заявление е образувана преписка, по която Поземлена комисия - [община] се е произнесла с Протокол № 254 от 02.03.1994 г., с който на основание чл. 18ж, ал. 2 ППЗСПЗЗ признава и определя за възстановяване правото на собственост върху земеделските земи с план за земеразделяне нива при условията на чл. 15, ал. 2, и чл. 17, ал. 2 ЗСПЗЗ с площ 5 дка, местност „Кръстопътя“ и отказва да признае правото на възстановяване на собственост за нива с площ 4 дка, местност „Бараката“ с мотив, че имотът не отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1 от ЗСПЗЗ. По жалба на заявителя П. Т. Н. срещу Протокол № 254 от 02.03.1994 г. на Поземлена комисия - [община] е образувано гр. д. № 4715/1994 г. по описа на СРС, ГК, 45 с-в, по което съдът с Решение № 2093/02.09.1996 г. е отменил като незаконосъобразно Протоколно решение № 254/02.03.1994 г. на ПК – [община], в частта, с която на заявителя е отказано да се признае правото на възстановяване на собствеността на нива в м. „Бараката“ в землището на [населено място] и е признал правото му за възстановяване на собствеността с план за земеразделяне на нива от 2,3 дка в м. „Бараката“. На основание това решение ПК – [община] се е произнесла с Протокол № 254/05.09.1997 г., с който на П. Т. Н. се признава и определя за възстановяване правото на собственост върху земеделска земя с плана за земеразделяне на нива в м. „Бараката“ с площ от 2,300 дка, като е постановен отказ за останалата част от нивата с площ от 1,700 дка.

С решение № 254 от 05.09.1997 г., Поземлена комисия, [община] на основание чл. 18ж, ал. 1, чл. 18 з, ал. 1 от ППЗСПЗЗ и протоколи № 4 от 25.01.99 г. по чл. 18г, № 5 от 25.01.99 г. по чл. 18 д и № 6 от 25.01.99 г. по чл. 18 е от ППЗСПЗЗ признава правото на собственост на П. Т. Н. в съществуващи стари реални граници на нива от 5,000 дка,

четвърта категория, находяща се в землището на [населено място], м. „“ и на нива от 2,300 дка, четвърта категория, находяща се в землището на [населено място], м. „Бараката“, като отказва да възстанови правото на собственост в съществуващи стари реални граници на същите имоти, като определя обезщетение по чл. 10б, ал. 1 от ЗСПЗЗ. По жалба на Л. С., в качеството ѝ на наследник на заявителя П. Н., е образувано адм. дело № 26920/2006 г. по описа на СРС, първа гражданска колегия, 51 състав, по което с Решение от 28.02.2008 г., съдът е обявил за нищожни Протокол № 254/05.09.1997 г. и Решение № 254/05.09.1997 г. на ПК „К.“.

Със заявление с вх. № ВС-30-782 от 24.03.2016 г., депозирано в ОСЗ – П., Л. С. е поискала постановяване на решение за възстановяване на собственост, с пълно описание на номер на имот съобразно влязлата в сила кадастрална карта, граници/съседни, за имот от 5 дка в местност „Кръстопътя“ и за имот от 2,300 дка в местност „Бараката“. С писмо с изх. № ВС-30-782 от 05.08.2016 г. ОСЗ – П. посочва, че в заседание, проведено на 4.8.2016 г. на комисия на ОСЗ-П. заявлението е разгледано, като комисията е констатирала, че имотите са нанесени в картата на възстановената собственост в м. „В.“ чрез идентифициране и анкетиране и са записани на наследодателя, представила е валиден документ за собственост и последната е възстановена чрез плана за земеразделяне, поради което органът не дължи произнасяне.

Това становище било обжалвано, като с Решение № 7.1 от 14.04.2020 г., постановено по гр. д. № 67851/2016 г. по описа на СРС, 46-ти състав било отменено, като преписката била върната за издаване на решение за възстановяване правото на собственост.

С решение № 254 от 05.02.2021 г. на ОСЗ – Източна (предмет на оспорване пред СРС) било отказано възстановяването правото на собственост в съществуващи стари реални граници върху: 1) Нива от 5,032 дка, четвърта категория, с идентификатор 68134.8591.26, находяща се в землището на [населено място], м. Кръстопътя, тъй като имотът попадал върху поземлен имот с идентификатор 68134.8591.1, предоставен на МОН – Л. университет, [населено място], за който е съставен Акт № 08404 от 18.3.2014 г. за публична държавна собственост. Посочвало се, че учебното поле представлява цялостно реализирано мероприятие по смисъла на чл. 10б от ЗСПЗЗ, което не позволява имотът да бъде възстановен и собствениците подлежат на обезщетение по реда на чл. 10б, ал. 1; и 2) Нива от 2,269 дка, четвърта категория, с идентификатор 68134.8591.313, находяща се в землището на [населено място], м. Бараката, тъй като имотът попадал върху поземлен имот с идентификатор 68134.8591.1, предоставен на МОН – Л. университет, [населено място], за който е съставен Акт № 08408 от 18.3.2014 г. за публична държавна собственост. Посочвало се, че учебното поле представлява цялостно реализирано мероприятие по смисъла на чл. 10б от ЗСПЗЗ, което не позволява имотът да бъде възстановен и собствениците подлежат на обезщетение по реда на чл. 10б, ал. 1.

По делото пред СРС бил представен АДС № 1074 (7803) от 06.07.1970 г., с който се актува имот с площ 350 000 кв.м полски имот на Б. шосе № 47, съставен на основата на други актове: №№ 5852, 7238, 7439 и на основата на заповед № 1-6490/09.11.1969 г. на М..

Представено е и Разпореждане на Министерски съвет № 2136 от 10.12.1960 г., с което въз основа на чл. 101 от ЗС се отчуждава за нуждите на ВСИ 300 дка земя от блока на ТКЗС [населено място], в землището на [населено място], при граници: от север

шосето С. - Б., от запад - шосе за [населено място], от юг и изток блок на ТКЗС.

Представен е и Акт за публична държавна собственост № 08404 от 18.03.2014 г., с който се актува ПИ 68134.8591.1 по КК, с площ - 340959 кв.м заедно с построените в него сгради в м. „Прогоно“.

С цел изясняване на обстоятелствата по делото СРС е назначил и приел заключение на съдебно-техническа експертиза, вещото лице по която дало заключение, че процесните имоти с идентификатори 68134.8591.26 и 68134.8591.313 са отразени в кадастралната карта на [населено място] и попадат в терена на опитно поле на ВСИ, като теренът се използва за опитно поле и е земеделска земя. Вещото лице е установило, че терени, обхващащи земеделски земи, включително спорните, са били предоставени от държавата в изпълнение на Разпореждане на Министерския съвет № 2136 от 10.12.1960 г., с което въз основа на чл. 101 от ЗС се отчуждава за нуждите на ВСИ – 300 дка земя от блока на ТКЗС [населено място], в землището на [населено място], при граници: от север шосето С. - Б., от запад - шосе за [населено място], от юг и изток блок на ТКЗС. Впоследствие е съставен АДС № 1074 (7803) от 06.07.1970 г., с който се актува имот с площ – 350000 кв.м полски имот на Б. шосе № 47, съставен на основата на други актове: №№ 5852, 7238, 7439 и на основата на заповед № 1-6490/09.11.1969 г. на М. Теренът, предоставен за опитното поле, включително и спорните, са станали собственост ВСИ, изградено е „опитното поле“ и поради това счита, че мероприятието е осъществено.

За да отхвърли жалбата на Л. С. като неоснователна, съдът е приел, че не е налице твърдяната от жалбоподателката нищожност на обжалваното решение на ОСЗ-Източна поради несъобразяване с влязлото в сила решение № 2093/1996 г. по гр. дело № 4715/1994 г. по описа на СРС, 45 с-в, тъй като решението на службата по земеделие е продължение на процедурата по възстановяване на имотите, уредена в ЗСПЗЗ, след като вече е признато правото на собственост на наследниците на П. Н.. Посочено е, че административният орган е преценил, че не са налице условията за възстановяване на имотите в стари реални граници, поради което се дължи обезщетение по чл. 10б ЗСПЗЗ. Съдът се е солидаризирал с изводите на административния орган, като се е позовал на чл. 24, ал. 2 от ЗСПЗЗ, както и на практиката на ВКС, съгласно която не подлежат на възстановяване земеделски земи, намиращи се в границите на урбанизираните територии или извън тях, върху които има осъществени мероприятия по чл.10б ЗСПЗЗ, вр. §1в ДР ППЗСПЗЗ или проведено мероприятие по чл. 24, ал. 2 ЗСПЗЗ, служещо за задоволяване на съответните важни държавни и обществени нужди. Налице е пречка за реституция и в хипотезите, при които, макар върху конкретния имот да няма изградени постройки и съоръжения, същият попада в очертавания на терен, включващ и други имоти, зает от проведено единно комплексно мероприятие. При преценка относно наличие на пречка за възстановяване на собствеността по смисъла на чл.10б, ал.1 ЗСПЗЗ, е необходимо да се изследва не дали имотът е застроен, а дали като цяло е зает от реализирано комплексно мероприятие на държавата, по отношение на което и незастроеният терен има обслужващо значение.

Решението е правилно. Съставът на СРС е достигнал до правни изводи, които се споделят и от настоящата съдебна инстанция. С решение № 254/02.03.1994 г. на Поземлена комисия - [община] и с решение № 2093/1996 г. по гр. дело № 4715/1994 г. по описа на СРС, 45 с-в се признава единствено правото на възстановяване на собствеността върху процесните имоти с план за земеразделяне. С тези решения не се

възстановява собственост по един от начините в чл. 14 от ЗСПЗЗ, а само се признава правото на реституция и с тях се поставя началото на реституционното производство, уредено в ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ. На следващо място, видно от приетата от СРС съдебно-техническа експертиза, върху подлежащите на възстановяване имоти изцяло е реализирано мероприятие, съставляващо учебно-опитно поле на Л. университет, [населено място], за което са съставени и съответните актове за държавна собственост – АДС № 1074/06.07.1970 (въз основа на разпореждане на Министерски съвет № 2136 от 10.12.1960 г.) и АПДС № 08404/18.03.2014 г. Учебно-опитното поле представлява цялостно реализирано мероприятие по смисъла на чл. 10б от ЗСПЗЗ, което не позволява имотът да бъде възстановен в стари реални граници, макар и същият да е определен за възстановяване.

По така изложените съображения решението на районния съд се явява правилно и законосъобразно постановено, поради което следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК Административен съд София – град, XXVIII к.с.

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 11189/28.06.2023 г., по гр.дело № 39874/2022 г. по описа на СРС, 120 с-в.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: